

राज्यातील उपसा सिंचन योजनांकरिता जलसंपदा विभागाकडे उपलब्ध असलेल्या मोकळ्या जागा तसेच प्रकल्पा लगतच्या जमिनींवर कॅप्टिव्ह (Captive) सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारणी व अनुषंगिक बाबींचा अभ्यास करण्याकरिता समिती गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : जविप्र २०२२ / प्र.क्र.७१/२०२२/जवि

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- ०९.०६.२०२२

प्रस्तावना :

जलसंपदा विभागांच्या अधिनस्त असलेल्या पाच पाटबंधारे विकास महामंडळांतर्गत दुष्काळी व दुर्गम भागातील शेतकऱ्यांना सिंचन सुविधा देण्याकरिता उपसा सिंचन योजना उभारण्यात आलेल्या आहेत. उपसा सिंचन योजनांसाठी मोठ्या प्रमाणावर वीजेची गरज भासते. शेतकऱ्यांना या योजनांचे पाणी माफक दरात उपलब्ध करून देण्यासाठी या योजनांकरिता लागणारी वीज ही माफक दराने मिळणे आवश्यक आहे. परंपरागत उर्जा निर्मिती प्रकल्पातील अपुरा इंधन पुरवठा व वाढत असलेला वीज दर यांचा विपरीत परिणाम उपसा सिंचन योजनांच्या संचालनामध्ये होत आहे. यास्तव जलसंपदा विभागाकडे उपलब्ध असलेल्या प्रकल्पांलगतच्या जागांचा वापर जलसंपदा विभागामार्फत कॅप्टिव्ह (Captive) सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी करून उपसा सिंचन योजनांची उपयोगिता अंमलात आणणे शक्य होणार आहे. याअनुषंगाने, म्हैसाळ उपसा सिंचन योजनेकरिता KFW, जर्मनी यांच्या अर्थसहाय्याने पथदर्शी सौर ऊर्जा प्रकल्प विकसनाची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.

सबब उपसा सिंचन योजनांकरिता जलसंपदा विभागाकडे उपलब्ध असलेल्या मोकळ्या जागा तसेच प्रकल्पांलगतच्या जमिनींवर कॅप्टिव्ह (Captive) सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारणी व अनुषंगिक बाबींचा अभ्यास करण्याकरिता या क्षेत्रातील शासन सेवेत कार्यरत तज्ञ अधिकाऱ्यांची समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

उपरोक्त प्रस्तावनेच्या अनुषंगाने, राज्यातील उपसा सिंचन योजनांकरिता जलसंपदा विभागाकडे उपलब्ध असलेल्या मोकळ्या जागा तसेच प्रकल्पा लगतच्या जमिनींवर कॅप्टिव्ह (Captive) सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारणी व अनुषंगिक बाबींचा अभ्यास करण्याकरिता समिती गठीत करण्यात येत असून, सदर समितीची रचना, समितीतील सदस्य, कार्यकक्षा, कालावधी व इतर बाबींसंदर्भातील तपशील पुढीलप्रमाणे :

२.१) समितीची रचना :-

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पद
१	श्री. ह. वि. गुणाले, मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, पुणे	अध्यक्ष
२	श्री. रा.ग. मुंदडा, अधीक्षक अभियंता, मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, (उसियो), नाशिक	सदस्य
३	श्री. प्र.रा. नार्वेकर, अधीक्षक अभियंता, ई जलसेवा मंडळ, पुणे	सदस्य
४	श्रीमती ला.प्र. नायक, अधीक्षक अभियंता, कोयना (विवया) संकल्प चित्र मंडळ, पुणे	सदस्य
५	श्री. नि.गु. भोईर, अधीक्षक अभियंता, कोयना संकल्प चित्र मंडळ, पुणे	सदस्य सचिव

२.२) समितीची कार्यकक्षा:-

- जलसंपदा विभागाच्या अधिनस्त पाटबंधारे विकास महामंडळांतर्गत कार्यान्वित झालेल्या, बांधकामाधीन व भविष्यकालिन सर्व उपसा सिंचन योजनांची माहिती संकलित करणे व त्यासाठी आवश्यक वार्षिक व माहवार वीज याचा अभ्यास करून महामंडळ निहाय अहवाल तयार करणे.

२. जलसंपदा विभागाकडील प्रकल्पालगतच्या व विनावापर मोकळ्या जमीनींची माहिती घेऊन त्यावर उपसा सिंचन योजना सौर उर्जेवर चालविण्याकरिता प्रकल्पाची आवश्यक व आस्थापित होऊ शकणारी स्थापित क्षमता, निष्कासन व्यवस्था याबाबत अभ्यास करून प्रकल्पांची निवड करणे.

३. प्रस्तावित सौर ऊर्जा प्रकल्पांच्या उभारणी व कार्यान्वितीसंबंधी मागदर्शक तत्वे व अनुषंगिक बाबींचा अभ्यास करणे.

२.३) **समितीचा कालावधी:-** उपरोक्त २.२ मध्ये नमूद कार्यवाही सदर शासन निर्णय प्रसृत झाल्याच्या दिनांकापासून दोन महिन्यांच्या कालावधीत पूर्ण करण्यात यावी.

२.४) **समितीच्या कामकाजाचा खर्च व इतर बाबी -**

१. समितीला योग्य वाटेल अशा या क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्ति/सल्लागार, सेवा निवृत्त अधिकारी /कार्यरत अधिका-यांना आवश्यकतेप्रमाणे विशेष निमंत्रित म्हणून अध्यक्षांच्या मान्यतेने बोलाविता येईल.

२. सदर समिती सदस्यांचा व निमंत्रितांचा खर्च तसेच समितीच्या कामकाजासाठी होणारा इतर सर्व खर्च महाराष्ट्र कृष्णा खोरे पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या उपलब्ध अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२२०६०९११३६३१४१२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र. रा. शुक्ला)

शासनाचे सह सचिव

प्रत :

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव,
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
- ३) मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) मा. राज्यमंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ५) अप्पर मुख्य सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) सचिव (प्रकल्प समन्वय) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ८) सर्व कार्यकारी संचालक, पाटबंधारे विकास महामंडळ
- ९) महालेखापाल -१ व २ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई व नागपूर,
- १०) आंतरवित्त सल्लागार व सहसचिव, जलसंपदा विभाग
- १०) अध्यक्ष, सर्व समिती सदस्य व सदस्य सचिव
- ११) सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग,
- १२) सर्व अधीक्षक अभियंता, जलसंपदा विभाग
- १३) जलविद्युत कार्यासन संग्रहार्थ.